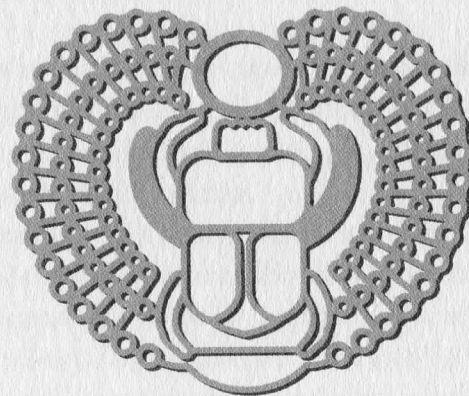

LEGENDA

Prieš tris tūkstančius metų...

Tvyrojo aklina tamsa. Išalkusi ir kupina tūžmasties, ji lyg gyva būtybė su nežabotu goduliu prarijo viską aplinkui. Čia ji buvo vienvaldė šeimininkė, bet tai netrikdė dviejų šešėlių, karštligiškai besiskinančių kelią per jos grėsmingą priedangą.

Ar tai žmonės? Ar tik nelaimėlės vėlės, pravėrusios vienas ano pasaulio duris, pro kurias srovena dvylika nakties valandų?

Sunkiai suprastum, jei ne jų žingsnių aidas, atsklidęs, regis, iš pačių Žemės gelmių. Žingsniai išdavė jų tikrąją prigimtį – tai nebuvo dvasios ar nelabieji, nors juos galėjai palaikyti ir nakties sūnumis.

Bet šiedu vyrai su šešėlių viešpatija neturėjo nieko bendra, juolab nebuvo jos pasiuntiniai. Požemių būtybėmis juos galėjai palaikyti nebent dėl to, kad jie kažko karštligiškai blaškėsi tamsoje. Jų kilme galėjai net neabejoti, nes priklausė faraonų, dėl savo didybės laikomų dievais tarp žmonių ir vienvaldžiais Kemeto šalies valdovais, giminei. Jų iškilusis tėvas Uzimarė Setepenrė – tai Ramzis Antrasis, kurio gyvenimas, galia ir šlovė buvo neginčijamas pavyzdys, todėl jis laikomas didingiausiu Egipto faraonu, kurio atminimas gyvuos ištisis ateinančius amžius.

Klaidžiodami patamsyje, abudu broliai vargiai ką galėjo išvelgti priešais save, nes žibintas, kurį vienas iš jų laikė, regis, veikiau malšino tamsos alkį, negu švietė jiems kelią. Jau kone ištisą valandą jieduėjo gūdžiausiais užkaboriais, apgaubtais paslaptimis ir išsklidusiomis dulkių skraistėmis, tarytum du atgailautojai, ieškantys nekropolio sergėtojo atleidimo. Tačiau neatrodė, kad šį būtų bent kiek dominę jų maldavimai, jis tik nuožmiai iš jų pasityčiojo, įviliodamas į tą

apėmė tokia euforija, kad nustebino net jo dieviškąjį tėvą faraoną. Ramzis Antrasis neturėjo kitos išeities, kaip leisti aplankyti tuos kapus ir pasitikėti sūnaus sveika nuovoka bei jo pagarba šventiesiems įstatymams.

Tą rytmetį, lydimas savo brolio Anhuro ir kelių darbininkų, karalaitis pasuko tiesiai prie Sacharos nekropolio. Nukasę smėlį, kuris slėpė įėjimą į kapavietę, jie išvertė prieš daugelį amžių aklinais užmūrytas duris.

Juos lydintys vyrai lengviau atsiduso, išgirdę nurodymą likti lauke, tik nulydėjo baimės kupiniais žvilgsniais abudu brolius, pradingstančius kapavietės viduje. „Galų gale juk jie – tik nekropolio darbininkai, ir jei jau karalaičiai įsigėdė trikdyti amžinąjį velionio poilsį, tai – ne jų, samdininkų, rūpestis, o juos lydėtų tik tada, jeigu jiems būtų įsakyta“.

Khemvazis puikiai žinojo, kokios mintys sukosi tų vyrų galvose, – ne veltui jie ištikimai laikėsi šventųjų įstatymų. Jis dar ir dabar prisiminė ištįsusius vyrų veidus, nulydinčius juos į kapo tamsą, bet iš apmąstymų jį sugražino nerimastingas brolio balsas. Veikiausiai šis jau seniai jį šaukė, nes jo balsas panėšėjo į dejonę.

– Ar tau viskas gerai, brolau? Atsiliepk. O, jūs, *Amenti** dvasios! – išgirdo šaukiant brolių nesavu balsu. – Kokiais kerais jį apkerėjote?

Išgirdęs šiuos žodžius, Khemvazis nepatenkintas susiraukė ir prisartino prie brolio.

– Palik *Amenti* ramybėje! – iškošė pro dantis, neslėpdamas nepasitenkinimo. – Negalima taip lengvabūdiškai šauktis jo dvasių.

– Tai neįmanoma? Mes labirinte, ir niekada iš čia neišeisime.

Nenuleisdamas akių nuo brolio, Khemvazis palinko arčiau jo veido. Tas žvilgsnis silpnutėje deglo šviesoje Anhuroi atrodė lyg iš anapus.

– Įdėmiai manęs paklausk: aš esu Khemvazis. Ar supranti? Khem-va-zis. Didysis Egipto žynys. Ir mes iš čia neišeisime, kol neurasime to, ko ieškome.

Anhuras negalėjo nusišypsoti suglumimo.

– O dabar pašviesk žibintu į sieną, – įsakmiu tonu paliepė Khemvazis.

Netaręs nė žodžio, Anhuras pakluso broliui. Šis kelias sekundes rūščiai jį stebėjo, paskui nukreipė žvilgsnį į blėstančią švieselę, vos ne vos apšvietusią sieną.

Khemvazis susikaupęs tyrinėjo įrašus ant tos sienos ir turėjo pripažinti, kad jaunylis brolis buvo teisus. Jie tik bergždžiai klaidžiojo tais niūriais koridoriais, nes kaskart atsidurdavo toje pat vietoje. Jis puikiai žinojo, kokie pavojai tyko tų, kurie sutrikdo tokių kapų, aklinais uždarytų išsius šimtmečius, ramybę. Artinosi akimirka, kai ilgus amžius įkalintas oras užgniauš kvapą, o šleikštūs kvapai galiausiai susilies į vieną – mirties dvoką. Jų žingsnių sukeltos dulkės virto plonyčiu šydu ir tarsi vilties netekusios būtybės, ieškančios išsigelbėjimo, sulig kiekvienu žingsniu vis labiau aplipo jų kūnus. Tame siaubingame glėbyje juodu galėjo uždusti.

Padėtį dar labiau apsunkino ir kapavietės išdėstymas – tai buvo toks klaidus labirintas, kokį sunku net įsivaizduoti. Perėjos su gausybe tuščių gretutinių kambarių, nuo kurių atsisakojo tai vienur, tai kitur susisiekiantys koridoriai, ir nieko nebuvo lengviau, kaip juose pasiklysti.

Ta kambarių bei koridorių raizgalynė, regis, nebuvo žmogaus kūrinys, nes Egipte iki šiol jam dar nebuvo tekę regėti tokių kapaviečių.

Mažumėlę pasvarstęs, Khemvazis nusprendė, jog tai logiška, nes tai, ką šios sienos sergėjo, nepriklausė žmonių pasauliui.

Po apmąstymų atitokęs karalaitis vėl įsigilino į sienoje išraitytus hieroglifus. Šventasis užrašas bylojo apie čia palaidoto velionio kelionę į Ozyrio teismą ir apie pavojus, kurių jis bus priverstas vengti, idant galiausiai pasiektų rojų, išsvajotus Jalu* laukus.

Karalaitis stovėjo priešais penktuosius Požemio karalystės vartus, vienus iš dvylikos, pro kuriuos turi praeiti mirusysis, kad patektų į kitą gyvenimą. Khemvazis išsyk atpažino juose slypinčią *Tikrosios širdies* dievybę ir magiškus užkeikimus, kuriuos pasitelkęs, velionis nugalės vartus saugančią gyvatę, žinomą kaip *Liepsnos akys*, ir visus demonus, su kuriais teks susidurti tame audringame kelyje.

* Egiptiečių mitologijoje – pomirtinis dausų pasaulis.

* Rojaus atitikmuo senovės egiptiečių mitologijoje.

„Palaužius galvą, gali būti atskleista netgi pati sumaniausia klas-
ta“, – apžiūrinėdamas tą sieną, nusprendė karalaitis.

Khemvazis mostelėjo broliui prieiti arčiau.

– Štai šventieji tekstai, nurodantys kelią pro dvylika vartų, – pa-
rodė jis Anhurui. – Jie mus nuves iki laidojimo menės.

Anhuras pašvietė broliui, kad šis galėtų geriau įsigilinti į tą dau-
gybę nurodymų, kurių padedamas mirusysis galėjo tikėtis įveikti visas
kliūtis, tykančias jo pakeliui prie dvyliktųjų vartų, kad palaimintas
atgimtų Anapus, kaip Ra Khepri*, kas rytą iš naujo horizonte pate-
kanti saulė.

Abudu broliai, lyg kokie atgailautojai, sutelkė dėmesį į paslap-
tingą, prieš šimtus metų ant tos sienos surašytą išmintį. Pasiekus
nuorodą, kuri aiškino, kaip praeiti pro septintuosius vartus, Khem-
vazis mostu paliepė broliui pašviesti.

– Tik pažvelk! – apstulbęs sušuko jis. – Nuo čia atsisakoja beveik
nepastebimas koridorius.

Anhuras iš lėto palingavo deglu, apšviesdamas minėtąjį kori-
dorių.

– Keista, – sumurmėjo. – Mes jau kartą čia buvome, bet jo nė
nepastebėjome.

Brolis pritariamai šyptelėjo.

– Žiūrėk! Ši perėja siauresnė, bet taip gudriai suformuota, kad
užrašai ant jos sienų sutampa su pagrindinio koridoriaus užrašais.
To beveik neįmanoma pastebėti, – kalbėjo Khemvazis, padrašinęs
brolių sekti paskui jį.

– Ar tikrai manai, kad čia vėl nebus kokio aklina perėja be išė-
jimo? – baugščiai sukuždėjo Anhuras.

– Tikrų tikriausiai. Matai? Štai čia yra *ugnimi alsuojanti gyvatė*.
Tai laidojimo tekstų tęsinys, aiškinantis kaip patekti prie aštuntųjų
vartų. Mes einame teisingu keliu.

Broliai atsargiais žingsniais patraukė ta siaurute perėja, turinčia
nuvesti juodu tiesiai prie tikslo. Čia didumą sienos užėmė vaizdai iš
velionio gyvenimo, ir Khemvazis negalėjo atsigėrėti tomis nuosta-
biomis freskomis.

* *Khepris* – „tasai, kurs pats iš savęs atsirado“, *Kheperi* – „skarabėjas, Saulės dievas“.

– Tiesiog stulbina! Jos išliko tokios ryškios, tarsi būtų nutapytos
vakar!

Tuomet Anhuras pajuto, kaip į jo širdį vėl įsiskverbė nerimas, o gerklę,
regis, sugniaužė nematomi pirštai. Kaip tik tada jis išgirdo garsus.

Iš pradžių tai buvo kažkokie vos girdimi kuždesiai, ir jis pamanė,
jog tai jo protą sukausiųsios baimės išdava. Bet pagaliau suvokė,
kad tie keisti garsai – ne jo vaizduotės kūrinys; jie sukelti būtybių iš
pomirtinio pasaulio rankų. Jos sveikino jį, apsilankiusį jų karalystėje,
iš kurios negrįžtama.

Anhuras nustėręs sustojo ir nebeįstengė daugiau žengti nė
žingsnio. Tuomet kuždesiai virto girgždesiais, ir iš pomirtinio pragaro
gelmių ataidėjęs duslus bildesys išsiliejo į tūžmingą išsilaisvusių
dvasių kliaugėjimą. Karalaičiui toptelėjo, kad tai sielos paklydėlės
įnirtusios stūgavo dėl tokio jų įžūlumo. „Kas jis toks, išdrįšęs trikdyti
amžinąjį Anubio pavaldinių miegą? Kaip drįsta veržtis ten, kur vien
tik mirtis gali vaikštinėti?“

Pajuto, kaip jam į gerklę vėl kimba tie nematomi pirštai, nuo išre-
tėjusio oro pradėjo gniaužti kvapą. Tuomet jį užliejo siaubingas karštis
ir negailestingai apleido narsa, tiek sykių pelniusi jam šlovę mūšiuose.
Jis pasijuto bejėgis, tartum kažkieno kito valios sukaustytas.

Baisus grasinantis pirštas pasirodė iš požemių karalystės, lydimas
pasmerktųjų amžinoms klajonėms aimanų ir be gailėsčio dūrė į jį.
Anhuras pajuto, kad jo sielą prislėgė visų šių nelaimėlių sielų nuo-
dėmės, ir jie siaubingomis dejonėmis, regis, prakeikė juodu.

Kaip tik tą akimirką pasigirdo, lyg kažkas skintųsi kelią per tą baugi-
nantį gausmą. Veikiausiai tas garsas atsklido iš kapo gilumos, o galbūt iš
tolimų pragariško *Amenti* pakraščių. Tas garsas kažkuo priminė kupiną
rūstybės kriokimą, tarsi iš visų jėgų riaumotų pats nuožmusis dievas
Setas, kurio galiai buvo pavaldžios baisių baisiausios audros.

Kone tuo pat metu urvo koridorius prisipildė slogaus kurtinančio
riaumojimo, ir Anhurui pasidingojo, kad subliovė patsai išniekintas
kapas.

Jaunajam karalaičiui nebeliko nė menkiausios abejonės, kad
Ozyrio teismas rengiasi jį priimti, ir jam derėjo pasistengti, kad jo
siela atsidurtų ant šventųjų Paskutiniojo Teismo svarstyklių. Atsvaros
plunksna, tiesos ir teisingumo deivės Maat simbolis, regis, jau buvo
parengta, nes bildesys staiga įgavo pavidalą. Anhuras pajuto, kaip